

ଶ୍ରୀରାଧାକୃତ୍ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରକାଶନ

Title of MSS.: Gita by Sridharsarani
Language: Sanskrit

Language : Sanskrit
No. of Folios : 39

Materials : Tulāpāt
Consumption -

Conservation : Preventive/Curative
Performed by : W.H.

Performed by KKHL, MCC: GU
National Mission for manuscripts,
New Delhi

Date : 29-10-06

4

ଶର୍ମିତା -

ଆମେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

Chidananda Goswami
KKHL MRC Catalogue

କୋର୍ପ ଫୁର୍ମି / କୁତ୍ର - ଶିଆ / ଅନେକାଳୀ
ଶାର୍କ୍ଷ / ପରମାଣୁତାତିଥି / କୁତ୍ର / ଗୁରୁତିଥି
ଦେଖେ / — ଏ ପରମାଣୁତାତିଥି / କାନ୍ଦୁତିଥି
ସଂକ୍ଷିପ୍ତ / କୁତ୍ର, ପ୍ରିଯା, କାନ୍ଦୁ / କାନ୍ଦୁତିଥି

ଶ୍ରୀମା

“অবৰাচাৰ্যৰ বণ্ণতঃ । ২৭। ইয়োগ্যাত্মক কৰ্ত্তব্য প্ৰচলিতকৰ্ত্তৃ প্ৰাপ্তি লৈশুন্তৰ অৱস্থা প্ৰাপ্তি কৰ্ত্তৃ অৱস্থা । প্ৰয়োগ্যাত্মক কৰ্ত্তব্য প্ৰচলিতকৰ্ত্তৃ প্ৰাপ্তি লৈশুন্তৰ অৱস্থা প্ৰাপ্তি কৰ্ত্তৃ অৱস্থা । এই নিৰ্বাচন প্ৰাপ্তি কৰ্ত্তব্য প্ৰচলিতকৰ্ত্তৃ প্ৰাপ্তি লৈশুন্তৰ অৱস্থা প্ৰাপ্তি কৰ্ত্তৃ অৱস্থা । অহিংসা প্ৰযোগ্যাত্মক কৰ্ত্তব্য প্ৰচলিতকৰ্ত্তৃ প্ৰাপ্তি লৈশুন্তৰ অৱস্থা প্ৰাপ্তি কৰ্ত্তৃ অৱস্থা । আভিবাস প্ৰচলিতকৰ্ত্তৃ প্ৰাপ্তি লৈশুন্তৰ অৱস্থা ।

ନବମଶ୍ରବଦେଶମः =

नीदकार्यनमः ॥ य नावाशनं नमस्त्वय् नह क्रेत्वा वर्षामः । ददर्श सहस्रैर्णियों गंतव्य प्रदीपार ॥ नमामात्राय अदाव विकार्षं प्रत्याप्नोपम
हत्याप्तुः । इत्यनके उथत्याप्तमोहमसावदपर्यविकृतिमिति ॥ उत्तरहकार्यं त्रिवकानकृष्टिं प्रश्नाप्त्याप्ताधी । लोकागतिधार्त्रिचिह्नं त्रिव
त्रिवक्ष्यादपावंशवन्द्वजम् ॥ अज्ञानधूत्यत्त्वमयं त्रिवकाममद्वकामनाकृष्टिं ज्ञाननन्दकृष्टिं महावप्तव्यदप्ताधी । नेत्रानेत्रान
नासंहित्यवहन्त्वात्तिमकाम्भात्तिविद्याहावद्वद्विप्रद्वद्वमस्तुमेहनाम्भात्तिविद्याहावद्व
हिनाप्रमात्रानेत्रहत्याप्तिः । विवेज्ञानाद्वाग्नेषु प्रकृतिविद्याप्रेष्ठुनितिः । उम्माप्तेष्वप्यपाप्यत्तिविज्ञाप्रत्येयज्ञात्तिः । खात्तिप्रवठनिष्ठा
उपर्युक्त्वाप्तिः ॥ य शाकनेत्रप्रवृत्तिविद्याप्रदीक्षितः । महाप्रश्नामाधार्याच्छिष्ठेष्वप्तव्यद
प्रवेशनि । श्रीमत्रमूल्यमयनकृष्टिविद्यात्तिः ॥ अभ्युप्रानिजानत्राणगोप्यज्ञानित्यप्तव्य
श्रीमद्भागवतात्त्वविषये विज्ञानित्याप्तव्य । श्रीदक्षप्रवृत्तनवनिष्ठप्रदीक्षित्यमार्हत्वव्य
वद्वादिकवद्वकापित्तार्थुक्ताविद्यानेत्रप्रत्य ॥ इत्युपित्तार्थुक्ताविद्याप्रमयं प्रकृतेष्वकृष्टिः
सिव्युवन्दनेयम्भात्तिविद्यादिष्टु । उम्मेष्वप्तिविद्यादोजिकाविषयप्रवृत्तिः । एवत्तु महात्तावेन श्रीकृष्णात्तजात्तुयः । श्रीप्रभेन विदि
विनोपिमप्तुकृष्टिविद्यामात्तिः ॥ गणवमात्तोपित्ताविषयव्यप्रदीक्षित्यमार्हत्वव्य
मपित्तामप्तुकृष्टिः सप्तमामप्तमात्तिः ॥ एवं श्रीकृष्टिविद्याप्रवृत्तनेत्रप्रत्य ॥ श्रीकृष्टिविद्याप्रवृत्तनेत्रप्रत्य

यज्ञकृत्यादिजात्मगतः । नपोदेवमिहिनप्येदिशाश्चामहत्या ॥
 पंखः । षुकर्णशाप्तुर्विष्ट्वकर्देवामाहत्रवतः । श्रुकुष्ठप्रदृष्टि
 षुकर्णवेहप्रवृत्तमनाक्षिप्तुर्जाप्तिवोपवतः । अडीप्तेदेवकुष्ठप्रेत
 उमल्लात्तुकुष्ठाचकामिनी । हिशाम्प्रवृत्तयंद्वयंप्रकृत्येऽप्तेष्ठा
 वप्यथिकंतः ॥ मन्त्रुक्तमेवनंद्वप्यवस्त्रुक्ताहिग्रहति ।
 यतः । रात्रिनिः मञ्जनः । निजाचारप्रादिवायक्रित्वायेद-
 वमन्त्रुक्तवतः । निजाचारविहीनायपाप्तुष्ट्रेष्वकीलिताः ॥
 यथा नवोक्तिष्ठि । अम्बरीकाम्भि
 द्वयः एवतः

माधुमर्ति महाकृष्णा नामाधुमर्ति माटवेऽ । माधुमर्ति इवो उत्तिष्ठु तद्वायाम नान् ॥ अमाधुमर्ति मुद्दु शासंगामान्नवक्त्वा ॥
मर्थं सो चंद्रयामै नैव इक्षुकी श्रीरघुम ऋक्षमाप्त ॥ मामादमै उग्मथेति यमेक्षुर्याति मंकर्षं ॥ उपूर्वानुष्ठुते इक्षुकी ता
मुलाप्तु ॥ मक्षिनं कृष्णामै यमुम्भुतिमान्मुम्भुमाधुम् ॥ कृष्णिनवाच्छं ॥ मधुनल्लेन उवेन उत्तिष्ठु त्विल्लियेहुङ्गं ॥ मद्यस्त्वाप्तक
शामुक्तोऽप्तु त्विकमेतिति ॥ उत्तमाधुर्वमाधुमर्ति विबिज्ञाप्त ॥ मर्तुक्तुष्ठुभेत्प्राप्तमाधुमर्ति द्वाप्तितु ॥ श्रीकृष्णरात्मं ॥
अपित्तु त्विकमेत्वाच्छो उज्ज्वलमामनवाक ॥ माधुवेवममत्तुष्ठुमम्भुक्तुमित्तिय ॥ नावद्वंथुति प्रियरात्म ॥ एवमठावी श्रीवाप्तिवान्
प्रत्येष्युतिश्चित्ता ॥ विवावेष्येवमक्त्वा नैवमिक्तिनैवनवष्ठ ॥ उज्जमर्ति विनाउत्तिनैवुज्ज्येतकमित्ति ॥ उत्तिष्ठु विनानवेष्याप्तु नैवुज्ज्येत्वा
क्तमस्तुते ॥ खामनेष्ममित्तुष्ठुतित्तिप्रथम्भुनष्ठ ॥ उत्तिष्ठु त्वाप्तद्वाप्तम् ॥ मन्त्रकृष्ठप्रसामोमत्ति ॥ हृद्युष्मदीयेमामद्युष्म
प्रदवप्रस्त्रियह्यैष्ठुत्तिप्रत्यावन्त्यामेवादव ॥ उत्तमं कमेयिष्मामिष्ठुत्वनाल्पमनामदा ॥ अप्तुत्तामान्त्वेवदानां वेदामानाक्तु वाधुक्त ॥
येत्प्राप्तुमर्तुक्तुवेष्युतिष्ठुम्भुमदा ॥ नीत्तियाप्तुमर्तुक्तुवेष्युतिष्ठुमदा ॥ मन्त्रानां वेदवाय्मेवानां मन्त्रद्वच्छुदिनमुग्मा
इत्तिवदेष्युत्तुम्भुत्तुमेवच ॥ अन्तुदार्जाप्तेनेत्ता एत्तुकमेनिराकृष्य ॥ श्रुत्वावोरात्तुत्तेव ज्ञेष्वात्ताउमाप्तिता ॥ त्विष्ठ

१ इवित्तिउत्तमसम्मतुनदानिना । एदलिप्रवयै प्रत्येतुद्वकापवर्गात् ॥ २ प्रवानेष्टुजाक्ष्मृष्ट्युष्टः आग्रहातिदिः
प्रवानः विक्षियानित्थः कृत्वा योप्यद्विनिर्मः । आद्युत्तोविदिवास्याक्षोद्युष्टिक्षमिलो ॥ ३ उप्याः आग्रहः नाम्नाप्रवा-
नः सर्वदाश्चासां । ४ अतः अनमतिर्हित्वासवाभाप्रवयै ॥ ५ जटित्यीजवनमंडित्याया शुक्लनदीर्घनः नाम्नाप्रवानोक्तायै ॥
दृष्टिः ॥ ६ मिष्ठास्यनक्षितः एत्यायथासात्यनवाक्षितः । शुक्लनवनवात्प्रज्ञानः यात्मासायकलभ्यते ॥ ७ मिष्ठास्यक्षमनस्तुक्षुप्ताय
क्षमार्थप्रवायनै ॥ ८ अवात्यवद्वक्षमनष्टमिष्ठमाष्टप्रवायनै ॥ ९ धर्मविक्षम्भक्ष्मित्युष्टिक्षमृष्टिवनक्षुप्तायै ॥ १० शूद्रासायाप्रवित्त्राज्ञा
दृष्टिर्हित्वास्यायै ॥ ११ इत्तेषाप्रानिना नित्थः प्रवर्णनाकार्यक्षमाज्ञः । एत्यनकायवप्रवित्तिर्हित्वास्यास्यायै ॥ १२ अनित्थः
क्षमिनष्ट्याज्ञीनित्थावश्वक्षुप्तायै ॥ १३ जित्तुलित्याज्ञित्यास्यात्प्रित्याज्ञित्यायै ॥ १४ शुक्लव शुक्लमायस्तुक्षमत्ये
शुत्तिमानः । १५ विधेत्यवद्मिष्ठात्रित्याश्चात्प्रवक्ष्मृष्टिः ॥ १६ इत्यात्प्रवक्ष्मृष्टिनिदृष्ट्याप्रवउप्याप्रवयै ॥ १७ शुक्लकिर्ति
विनामित्येत्तद्विष्ठापांसनायै ॥ १८ अवात्यवद्वक्षमायित्याचक्षननामनै ॥ १९ प्रवानक्षम्भुक्षमनिन्दाज्ञः आज्ञायै ॥ २० मिष्ठा
प्रवायनै ॥ २१ प्रवासवमंडित्यायै ॥ २२ अविद्यानकायद्वक्षमायित्याक्षाद्युज्ञायै ॥ २३ इवित्तिवित्तिनित्थः अनुमित्या

धन्यामृतः ॥ याहुर्शीयाहुर्शीलवंशु विप्रकृष्णात्मेनवृष्टः ॥ कर्कनाहुर्तुग्नवउठाहुर्शीआहुर्शीदग्धा ॥ श्रुक्षिति
मस्त्रप्रसरदेवताश्रीतिशाल्याः ॥ देवताश्रीतिश्वप्नेन्द्रियिक्षित्वाहुर्क्षेत्रः ॥ भविष्यतेरहाचक्षेत्कीक्ष्य
मनांक्षितः ॥ नियम्याथासज्जनिक्षित्वाहुर्क्षित्वामनाशुद्धोर्गमः ॥ शीनाववेश्वरम्यामेश्वदप्यक्षमविवेदी
उहिष्ठुप्रमांचाश्चाच्छमक्षाव्यमस्त्रिमेः ॥ वीठमहामनद्वाम्यमश्वदप्यक्षमविवेदी ॥ श्रवेष्टुचक्षुविषयेनय
लभ्यामनाओहेः ॥ नर्तेहाम्यावव्यक्षीउग्निभिर्वित्तेष्टेत् ॥ लोक्याक्षुयानथामादप्यत्तावव्यक्षेत्वाः ॥
नक्षीउष्टुक्षुरव्याक्षुक्षिताकाष्टेष्टिकेष्टुपि ॥ एक्षुप्तुक्षनामाक्षुम्भित्युपविमेष्टयदि ॥ सयातिनवकुंप्याव्यया
हन्दिक्षुक्षुद्वद्वाः ॥ श्रुक्षनानोक्षित्वमिष्टुक्षुउहिष्ठामनाप्यज्ञेजः ॥ अनम्यथवम्याप्याहुर्क्षुउदाग्नेहुर्क्षुशः ॥ प्रम्भा
हत्ताक्षीमेवेत्तक्षुदाज्ञुक्षिमाद्वाः ॥ अम्भयनवदेव्येत्तवक्षुप्तनप्येष्टिवि ॥ अनदान्तिमानवस्तुनंक्षयम्भी
क्षुशः ॥ नक्षुमान्तुक्षुमाक्षुक्षिक्षाद्विक्षुहाच्छ ॥ जेदंनोक्षमाहुर्क्षुक्षित्वामिष्टुप्तयेष्टुक्षुक्षः ॥ अनम्भुक्षुशः ॥
तेवउद्वलोक्षमाम्भुत्त ॥ श्रवेष्टुपविवाद्वानिन्दावायत्वर्त्तते ॥ वाह्नोउद्विष्टाम्भुत्तव्यम्भुत्त

न्तुः । महिमाऽत्यरेष्टवेदमाधुष्टनोतिं । निककृष्टिः मात्रं क्षत्रीयाकं वज्ज्यां ॥ अहादेवामृति
कंश्चीरिष्टमासवार्थवृष्टिः । प्रथमसद्वाप्तिः अन्त्याप्तिः ॥ प्रकृतिन्दोप्तिनिन्दा यज्ञकवेतिवार्षिमृत
मयातिकान्दृतकृत्यावस्तुदिवाकवे ॥ श्रीद्विवार्ण ॥ नाहमीज्ञाप्तियां उपामाप्तमामवा । उत्तमसहजात्माग्रुक
शुद्धवयायमा । उमामङ्गल्याप्तव्याप्तमाप्तिविष्टुत्प्रभुकृष्ण ॥ अत्यन्तियत्यन्तमृत
महस्तमेवामृतम् । उमामध्याप्तव्याप्तमाप्तिविष्टन्तेऽपि ॥ एकत्रामृतकृतियत्प्रभावन्तुत्तित्वा । योजना
त्तदामासगङ्गामामकृत्यत्येत् । अत्यपेष्टुत्याप्तिभिरमृतकृत्यात्तित्वा ॥ अमरा मनभीं पूज्यं प्रकृत्याक्षित्वकृति
त्वेष्टित्वामृत्युक्तित्वाकृत्यत्येत् । अत्यक्षयेकादरम्युत्तित्वात्येत्यविष्टित्वा । उन्नत्यन्तकृत्याप्तित्वात्येत्य
मृतमिष्टित्वामृतमृत्युपानयेष्टित्वात्येत् । नरकमंडलमृतमृत्युत्तित्वात्येत् । सप्तित्वामृत्युक्तित्वामृतमृत्य
कृत्यामृत्युत्तित्वामृत्युत्तित्वामृत्युत्तित्वामृत्युत्तित्वामृत्युत्तित्वामृत्युत्तित्वा । अत्यमिष्टित्वामृत्युत्तित्वामृत्युत्तित्वा

प्रवृत्तिरुद्धरणम् । यदिस्काष्ठवामाभिश्चाप्तुकं त्रिविहसितिरुद्धरणम् । अक्षयान्तराम्बोधि तिरुद्धरणम् । अस्त्रिक्षिप्तुकं त्रुष्टुमोद्धरणम् ।
कष्ट्वरम्भिरुद्धरणम् । शुक्लस्त्रुत्वादेव्यरुद्धरणम् । मुर्गोनारुपादेव्याज्ञिरुद्धरणम् । यज्ञोन्तरुद्धरणम् ।
दात्रेयस्त्रुत्वादेव्यरुद्धरणम् । अस्त्रुत्वामाभिश्चाप्तुकं त्रिविहसितिरुद्धरणम् । सहस्ररुद्धरित्वा अस्त्रुत्वान्तरुद्धरणम् ।
त्रिविहसितिरुद्धरणम् । उनीयानुपरुद्धरणम् । यज्ञोदायाक्षत्वादेव्यरुद्धरणम् । द्वितीयात्प्रथमस्त्रुत्वादेव्यरुद्धरणम् ।
गान्धर्वरुद्धरणम् । नाननवेत्यादासा दात्रेयावश्यात्त्रुत्वादेव्यरुद्धरणम् । उम्मात्रेवत्त्रुद्धरित्वा उद्येव्यन्तरुद्धरणम् । यमाप्तुकं त्रुद्धरणम् ।
मिश्चाप्तुकं त्रुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । प्रातंर्यात्त्रुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । लिङ्गात्रेव्यरुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् ।
द्वितीयाद्यन्तरुद्धरणम् । यादिलिंगापादेव्यरुद्धरणम् । उम्मात्रिशात्त्रुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् ।
आत्मात्रुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । २ उम्मात्रुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । यमाप्ताप्तेव्यरुद्धरणम् । यमाप्ताप्तेव्यरुद्धरणम् ।
द्वितीयाद्यन्तरुद्धरणम् । अन्यथानामायात्रिश्चाप्तुकं त्रुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । द्वितीयात्प्रथमस्त्रुत्वादेव्यरुद्धरणम् ।
त्रिविहसितिरुद्धरणम् । उद्येव्यरुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । उत्तरुद्धरित्वा उद्येव्यरुद्धरणम् । नाननवेत्यादासा

कर्म्मकार्यतिमानरूप । याद्युपमादयेवेहप्रकंपवशत्तिक्षिप्त । उद्गत्यैर्याद्योऽपि द्वाभिरुद्विष्टात् ॥ शुक्लवद्विष्टात्
मन्त्रेऽज्ञत्वा विष्टेन कर्त्ति । एष हंस्यपवित्रार्घ्यमिष्टेन तत्त्वं कदाचन । यथात्माप्रकावेन प्रकामेवथगामदया ।
अन्यमात्रित्वाद्यावृत्तिवाकारात्प्रभवत्ते । वात्तेकर्त्तव्यित्तवादोवान्त्येकदीक्षात् । शुक्लवेन प्रविष्टकल्पेन वृक्ष-
पंखाविष्ट । वाजापित्तमसानीयमिष्टेनार्थगामिन् । दृष्टिप्रवाप्तवस्तुमेष्टव्युप्रवित्तमादया ॥ यमास्त्रवित्तवा-
याजायेन यातापित्तमादय । यमयातिभित्तमार्गवेन वृक्षवहृष्टि । लिष्टपौड्यमिष्टमार्गवृक्षवहृष्टिनिवादमात्
प्रेक्ष्यावर्त्तत्वाद्युप्तदेवमात्तकत्तिः ॥ महत्प्रेक्षपविष्टिवृक्षमात्रत्वकत्तिः । मयत्वमात्तनिष्टिवृक्षमात्त
वात् । धर्मान्तिष्टत्वेत्यदेख्याम्प्रवेशका । ठोकावृत्तकन्तराचाप्तवाप्तविष्ट ॥ अवश्यप्रवत्ताप्तमवश्यकजाइम-
नमवत्त । वाजान्तिष्टत्वाप्तिवृक्षमिष्टिवृक्षलोधश्यकाप्त । अठिवृक्षाविनश्यलिविवदलोप्तवाप्तवाप्त । अल्पावृद्धवृक्षमवत्त

शिष्याम् त्रुदयकल्यानानाथनम् । हृषिशुद्धात्मेभ्यः संग्रामयति ॥ मात्रं प्रियवर्णं कं माध्विकाम् शुद्धयति ॥ प्रकृतिप्रसन्नकरना

विद्याधर्मदर्जितः ॥ श्रुत्वा मन्त्रात् यथा न धर्माभास्ति गमनात् न इः । सप्ताप्तिष्ठेऽप्यवधेष्व ब्रह्माजातं द्वयोऽप्यतः ॥ विनयार्थः
श्रुत्वा प्राप्तिष्ठाप्तु द्वयोऽप्याचारेः । यदिक्षाद्य रक्षात् यस्ति विनयतः ॥ इष्टः प्रियस्तु मातापि शासनात् विनयतः । न अप्यज्ञा
उदाधेन निष्ठाते न यस्तम्भयः ॥ श्रुत्वा तत्पूरुषः लिङ्गान् वक्षणामध्याद्य विष्टः । उत्तिष्ठते स उत्तं पात्यै रमाप्तिष्ठाप्तु द्वयोऽप्यतः ॥
उम्मामेष्टथयत्वे न यस्तम्भाविष्टु श्रुत्वा प्रकृष्टः । अतेनाह्येष्टु मन्त्रिप्राप्ताप्तु याः ॥ श्रुत्वा प्राप्तप्राप्तेन कर्त्तव्यं गमनाप्तया
मनः । सद्विष्टनाप्तिष्ठाप्तिर्था लिङ्गः स उपातिष्ठाप्तु याः ॥ अकार्यकवचेऽप्यवक्षनात् विष्टः । श्रुत्वा प्राप्तमादं मनः
लिङ्गात् विनयतः ॥ यदिक्षाद्य रक्षात् विष्टः श्रुत्वा वेचाप्तिकृत्यतः । यस्त्रिप्राप्तिष्ठाप्तु द्वयः सहृदयविनयतः ॥
भाज्ञाल्पित्तानि रक्षनीयेन द्विक्षापूर्वीताक्षिविवाच्यताप्तिः । इवोत्त्राणो य श्वन्तु विष्टु महाक्षियात् गमनात् विष्टः ॥
कर्त्तव्यनमनमावाचा गेहितयोऽप्यरुप्यतः । श्रुत्वा प्राप्तमादन् लिङ्गः प्राप्तप्राप्तविष्टः ॥ श्रुत्वा मन्त्रवेचाप्तिः

शार्मा नवथाते । अम्बुषाणु रादर्थं उद्गत्त्वा प्रसाहिनी ॥ १२५
 एकद्वयालिपिः शारदेकमनस्त्वं ग्रन्थावासनि । याद्वत्
 अन्यमध्यात्मातो ठेकेन नवति ॥ यद्युक्तिं विभिर्युक्तिः प्रारम्भाय तिशृण्डते । आलिप्तस्त्रीख्यात्मो निवेद्य
 प्रतिशृण्डते ॥ २ अनिष्टं क्षम्भिरुल्युवाहिप्रियमन्दहिः । निवास्य तियते क्षिमेऽतीर्महतं तत्त्वा ॥ जोडिशी
 मवनमहितायां विष्वनक्तनवामहितीयोषायत ॥ ३५ ॥ इमात्मेद्विकानक्तनव्रतम् । यस्यात्
 व्यावर्तनकीयतेऽक्तीतयः ॥ दीर्घिक्षानं शतोदयारक्षमाप्तप्रकर्त्तव्यतः । उमादीक्षेतिना
 क्षम्भिरकीर्तितामन्त्रप्राप्तते ॥ भावनं युद्धक्षम्भस्त्रैरदीक्षा प्रकीर्तिता । उद्भात्तेन अत्यरक्षा
 लोकावैदेवाविदाप्तिः ॥ सेतिमंक्षिरात्मपाप्तविज्ञानं नियक्ति । ग्रन्थजिवेष्टहंता कंशेषनं
 उप्येष्टकाते ॥ दीक्षामूर्तजपांसुदीक्षामूर्तप्रक्षम्भतः । दीक्षामाप्तिरुनिग्रन्थमेष्टकात्मवसन्

अमीक्रित्येकं ईति जप्तु जाप्ति रात्रिः । न तत्त्वित्येवेषां प्रित्यायाम्बुद्धीज्ञवा ॥ उम्भामहस्य
 एव प्रथम नामीक्रित्यो ऽत्रैः । आमीक्रित्यो निमित्तवेषो षुरं नष्टक्षेत्रे ॥ अक्षम्भवनं दीक्षा उद्दिहि
 ति ईक्षदात्रैः । विनामवनमीक्राया प्रक्रियावक्षेत्रे ॥ न इम्नं अक्षम्भवनं प्रविक्षीतिः । यद्देहा
 घर उक्षित्वा मत्तात्माप्ययमा । धर्मतीर्थाद्वाराद्वाराविश्वामित्याप्तावनाः । उत्तिशालक्षपादाद्वे
 मवनं प्राविमेष्वद् ॥ अक्षम्भवनं प्राविमेष्वद् कीतिः । एष्वात्मवान्वरं तीक्ष्णवेष्वद् क्लेवन्वाप्त्याः ॥
 लेतिमंसावशमाचरेत् वित्यात्मागेतिउः । उम्भयः विनामित्यामिवनं प्राप्तात्मवेष्वद् ॥ अक्षम्भादेक
 मवनं प्राविमेष्वद् क्लेवन्वाप्त्याः । द्वैरसंकारजनकं आद्वाज्ञानप्रदीपेकं । उत्तिशालक्षपादेकं साधारितिविश्विति
 वेष्वद् । लोकान्वित्यात्मवेष्वद् मामित्यात्मवेष्वद् ॥ यद्देहमंसावशमान्वेष्वद् भास्ताववत्ताप्त्यर्थः ।

उल्लिखात्रिगारं शुभं विष्णुर्मालेहं गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्रां इन्द्रजाप्ताइवान् ऋतु इव विकलशाश्चाभ्यासा
द्विगोत्रान् । विश्वरिष्मान्तेऽप्यमात्रां शुभं गोत्रान् उत्तिमस्वरमेव काविष्णवान्मुक्ते नहान् ॥ गोत्रं
शुभं गोत्रं लेखानयोगमविविजिताः । उल्लिखात्रिगारं शुभं गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः
मित्रान् एविष्णुकैवल्यान् गोत्रान्मुक्ते नहान् । महाक्षनायै अवसन्धावन्मुक्ते गोत्राः ॥ अवसन्धावन्मुक्ते
स्वमहत्तु गोत्रान् शुभं गोत्राः ॥ इन्द्रियानि गोत्रान् शुभं गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः
महत्तु गोत्रान् शुभं गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः
महत्तु गोत्रान् शुभं गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः
महत्तु गोत्रान् शुभं गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः ॥ उद्यन्ति गोत्राः

ज्ञात्वा अहम् इयं द्वयोऽक्षराः हृषीकेशः ॥ ४४ ॥ इदं लिपिं प्राप्नोतु न पश्यते वाचो विकल्पं द्वयाः । लोकान् वै त
द्वयं प्राप्नन् विद्यते भवति शब्दाः विन्मयाः स वनाः क्षेत्रो उपरिति द्विजाः ॥ कायदाः
न वर्णं मात्राः प्राप्नन् विद्यते अथ वाचाः ॥ ४५ ॥ ग्रहसाम्बन्धीयो द्वयो विकल्पाः ॥ द्वयो विकल्पाः ॥
यस्तु च वेदाः प्राप्नन् विद्यते ॥ अत रुद्राऽप्यमाप्नुः अवनं तथो विद्यते ॥ यदीत्यहम् विद्यते अविद्यते
क्षेत्रं विकल्पं द्वयाः ॥ यदीत्यन्तं विद्यते अविद्यते विकल्पाः ॥ अत एव विद्यते अविद्यते विकल्पाः
विद्यते अविद्यते ॥ ४६ ॥ इति विकल्पाः ॥ उक्ताहृषीकेशो विकल्पाः न विद्यते अविद्यते ॥
ग्रहसाम्बन्धीयो द्वयो विकल्पाः ॥ उक्ताहृषीकेशो विकल्पाः न विद्यते अविद्यते ॥ उक्ताहृषीकेशो
विकल्पाः ॥ अविद्यते अविद्यते ॥ उक्ताहृषीकेशो विकल्पाः न विद्यते अविद्यते ॥

अहेतुक्तं निर्विक्रिया उत्तर्यांश्च उभयां । मामेकामेदमवनमामानं सहस्रादितं । शास्त्रिसंक्षेपान्तरावद्
सिप्रवर्मांश्चति ॥ तद्यत्तदाय ॥ नावदेवदिवादिष्ठानकमित्रीकृताउत्तरवा । अनेदमक्षत्तोयोत्तिविष्णवां
मताउनं ॥ बद्यत्त ॥ ताक्षेदमावनं क्षक्षमानप्रज्ञातमोत्तरे । एवमादित्तदेवत्त्रक्षायदित्तिथृष्णुक्त
तिर । इत्त्राप्तीकृत्यावनं भूष्मीकृत्यावियाः । एवत्तिप्रदमाक्षात्तिर्मात्तमेष्टिप्रमात् ॥ कृष्णात्तिर्म
शुद्धमवनं शुद्धमवनं शुद्धमवनं शुद्धमवनं शुद्धमवनं शुद्धमवनं शुद्धमवनं शुद्धम
द्योप्रथमावनेत्तरम् ॥ अविभिर्जित्तं परिविश्वर्त्तकामं विनेत्तरात्तवमस्त्रप्रशालं । विनोपममात्तप्रसांहित्तिर्मात्तिर्मात्त
क्रीतनेत्तरित्तिर्मात्तिर्मात्त ॥ उपलुजालोक्यापलुभृत्तादेलुउत्तीर्मात्तिर्मात्तिर्मात्तिर्मात्त
द्विनारविनेकत्तवलित्तुर्मात्त ॥ परमप्रदिर्मात्त ॥ आप्स्त्रप्राप्स्त्रमवनं एवमेष्टिप्रमात् । विनाप्त्यन्तप्राप्त्यन्तप्राप्तिर्मात्त

८ किमिपि एम् १ लिखेद्वारा ॥ अथेऽप्यस्त्रवक्षामि एह्यं प्रवर्णते ॥ १ ग्रन्थान्तराप्रतिश्वासेति ग्रन्थादेव । १ उत्तराक्षु
कर्त्तव्यनवीकृतं प्रवक्ष्यते ॥ शाधनस्य गवयामेव प्रेमा वन्दनलभ्यते ॥ कामयां मनजां गाम्भारः अक्षेपयमश्चक्षेते ॥ प्रविनिष्ठाप्रवृत्ति
प्रदिव्यनमृताते ॥ ये वेत्तिशब्दविषयात् द्विवेत्तिः ताप्तिमध्यिते ॥ आप्तियविनामित्तां स्वयनं प्राप्तात् इत्येते ॥ १ चाप्तियत्तमोपात्तां इत्याप्ति
प्रत्येत्तमो ॥ धर्मातीत्येत्तदेवादो वक्तव्यमध्यादितः ॥ हितात्तिविष्टितं अक्षेपत्तमोपात्तमूर्त्त ॥ श्वसकाले धर्मादिष्टयानिष्टा प्राप्तिश्चीक्षेत्तर
अद्वाप्तत्तमवन्प्रट्टत्तेत्तमैष्ट ॥ कन्तुप्रविष्टिविष्टवनेत्तमोहत्तयादिष्ट ॥ हितात्तमहृत्तद्वेत्तमैत्तमैत्तमूर्त्त ॥ यमाप्तिमिन कन्तादिष्ट
ममतामेवाभीर् ॥ अहमामेवाभासाद् यदा श्रीकृष्णाभीर् ॥ उदा महामवन्प्रट्टत्तमैष्ट ॥ दद्यत्तिकिं प्रविष्टेज्ञाकेरन्तजगदीश्वरे ॥
मनस्यप्रवक्तुत्तद्विष्टिभवन्प्रट्टत्तमैष्ट ॥ १ दद्यत्तात्तिभासेत्तमैष्ट ॥ यदा मनः जप्त्वा रुद्धित्तमैष्ट ॥ उद्दावर्जुत्तमवन्प्रट्टत्तेत्तमैष्ट ॥
१ अक्षेपत्तमेवाभिष्टामेवन्मिमन्प्रट्टत्तमैष्ट ॥ यदा अक्षेपिष्टये अनादेवविषये विभ्रामत्तियात् ॥ उदा मिथ्यामवन्प्रट्टत्तेत्तमैष्ट ॥ नवकाष्टेर
उद्दिमिसत्तमवन्प्रिये ॥ श्रुकरात् ॥ अथमामवन्नकालाहरामवन्मात्तको ॥ उक्तप्रद्वन्द्वानवोनावायनोउद्देश् ॥ दीक्षारात्तेन
जप्त्वामेवाभिष्टत्तिये ॥ किञ्चनर्घेभावात्तद्वेत्तमैष्ट ॥ अज्यत्तप्रद्वन्द्वानवोउद्देश् ॥ श्रुवोहात्ताव्रक्तप्रद्वन्द्वानकार्या विभोषत्तमैष्ट ॥ नविष्ट
प्रद्वन्द्वानवोउद्देश् ॥ मर्त्त्वेवावाग्नामवेनक्तव्यादित्तवाभ्येत्तमैष्ट ॥ मस्तिविष्टनिमत्त्रात्तोप्रकृत्तमैष्ट ॥ मर्त्त्वेवावायत्तमैष्ट ॥ यदेद्व

क्षात्रादिक्षुद्वायामाक्षयमेतत् ॥ श्रीहृषीभूषनं तद्वै एकत्रुट्टिरिधान्श्च । शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः प्रवेष्य मलायनाश्च ॥ अहम
द्विवेष्य मलायन्तर्क्षयः श्रीत्र्यवेष्य पादपीठं ॥ शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः विश्वाशन्तिर्पायन् । कक्षकूलं हित्याम श्रवणमाद्युत्तरामुखं ॥
हित्यकूलमध्यवाहन वाद्युत्तरामुखं वायेत्तु विदि । शुक्लमिष्ठं विमोक्षं यज्ञानवेष्याप्तु हित्यकूलं ॥ उन्नमोनमः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः
शुष्ववेष्य मलायन्तर्क्षयः । भूतु नं नेज्या वायन्तर्क्षयः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः । उन्नमिष्ठं प्रवेष्य त्रिरक्षयः । इति कृहित्यात्मा
यन्तर्क्षयः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः । उन्नमिष्ठं प्रवेष्य त्रिरक्षयः । मात्रानुलव्याप्तामुखं । उन्नमिष्ठं प्रवेष्य त्रिरक्षयः ।
द्वितीयमेत्यस्मीकृ । उन्नमायन्तर्क्षयः स्मृत्युमन्तर्क्षयः । मृद्युमन्तर्क्षयः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः । अहमन्तर्क्षयः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः
उन्नमिष्ठं । उन्नमिष्ठं यद्युप्रविष्टे अहमन्तर्क्षयः । त्रिरक्षयिकं शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः । उन्नमिष्ठं यद्युप्रविष्टे अहमन्तर्क्षयः
उन्नमिष्ठं । इत्येविष्णो त्रिरक्षयिकं शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः । मात्रानुलव्याप्त्येविष्टे अहमन्तर्क्षयः । अहमन्तर्क्षयः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः
एवं प्रवक्तव्यमेभ्यः । अहिमेष्यापायन्तर्क्षयः एवं प्रवक्तव्यमेभ्यः । उत्तमायन्तर्क्षयः श्री शृङ्गाचापायन्तर्क्षयः । उत्तमायन्तर्क्षयः

५५
ममान्नोऽनुभिमानप्रकाशेष्वमे । अनातिसहस्रवनं कुदिष्टुनाध्यतेनमः ॥ जोधर्षं उद्दिनक्रित्यत्थेष्टुमनात्म । इत्यान्वाप्त्यश्वं तम्
दल्लाजानेव इत्यप्त्वा ॥ १०० ॥ अथप्रयोगायमा ॥ शैष्टिन संशम्भविधाय पवित्रिन शात्रुघ्निक्रियेत्वस्त्रियविधाय गुरुकुम्भजाम्ययमा
प्राप्तुमप्यायन्तर्यः प्राप्तेषाहवनाय इत्यप्युपक्रममाद्य । श्रुकमन्तिर्विंशत्रुष्टुप्रवर्त्तन्तुरप्यनाम् ॥
उत्तरप्रस्त्राप्युपक्रम्युच्चित्वाचत्तुष्टुप्रवर्त्तन्तुरप्यनाम् ॥ इत्याप्त्वनमः इत्येनमः शुद्धिरेनमः ॥
दक्षित्वाप्त्वन नामत्वा भवन देष्टुरत्तुभवनः । दक्षित्वाजित्वा नामत्वाजित्वा देष्टुरत्तुजित्वा । इत्यक उमाक नाजानि अनादिजित्वा मंसाकु
प्रमिकृद्योः उमाक नामत्वा मन्त्रिदियः । उमाक नाम भावप्रस्त्रत्वा भावमाकः । मात्रे मात्रे मात्रे कायवाक्यमने । दक्षित्वाचत्तुभवन नेता
भवन भवन भवन इति । भवन नेता दात्तेष्टुनविः । भवन नेता मन्त्रित्वामाकः । अत्यथ च वन्तु भवन भवन नेता । जिवाकर्म कवित्वा । जिवाकर्म
कवित्वा कवित्वा नामित्वा । जिवाकर्म कवित्वा । इत्यक भाजित्वा उमाक च वन्तु मन्त्रित्वा मन्त्रित्वा । जिवाकर्म कवित्वा । जिवाकर्म
जेष्टुप्रवाहयित्वा लिङ्घानं उपाप्य । अनादृत्वात्तुअनामं कावयित्वा । अव्यव्यव्याप्त्वा दृष्टुरप्यनामयित्वा । एवं प्रनव्युक्तिष्ठान भावये ॥
जोतिवाहवयः प्राप्तकोहयित्वा श्रुकृष्टिष्ठानेवाध्यमः ॥ श्रादित्वाचत्तुभवन भवन भवन भवन । अव्यव्यव्याप्त्वा दृष्टुरप्यनामयित्वा
जानातिनष्टुत्वा ॥ अप्यमानमाकिनृष्टुत्वाप्रयन्त्रोप्यवन्त्वो । अशावधिष्टुत्वाप्रयन्त्वानाकिकीः जियाः । अविधाय गुरुकुम्भज्ञाने
क्रमनिवक्त्वा । नेता देतिनेत्वाउपहित्वा श्रुत्वामने । कायवनमनमावाचाप्रकृष्टमेवांकविष्टम् । श्रुकृष्टुत्वाप्रयन्त्वा दृष्टुत्वा

भवनाम् एकष्टस्य अविन्माशिष्यत्वा । अर्थमेव कवाणेन द्वयोऽपि वैष्णवम् कुरुते । भास्मांश्च देवताण्यकाशहितं द्वयं रिच्चित्वा । द्वयस्तु कोशु तथा कुरुते काच्छया ॥

महेश्वरः । शुक्रवेदपर्वतस्तु लोकाणि वृहवनम् । इविषेदप्तु कृष्णमाकाशाण्डुकवृद्धिष्ठयः । अदिक्षद्यमध्ये पञ्चतेकंशुक्तिर्हि । यादिविद्युदय-
तिष्ठनजीरज्ञानमाकाशिः । मारवनवृक्षपृष्ठकरित्पृष्ठदेशं द्वा ॥ ॥ उक्तमेवामद्वाऽवास्तु उपज्ञातेमाः । वृद्धियामात्पूर्वापूर्ववृत्तात्तेवाममंभयः ।
यम्भुष्टेष्टुकृष्णमध्येत्तुलोकान् । यम्भुक्तं त्ताप्तुकृष्णमेवाममध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ दक्षत्तवामध्येत्तुकृष्णत्ताप्तुलोकान् ॥ ॥ एवत्तुक्तेष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥
उवग्नेन । दक्षनमिष्टुवैत्तुलोक्त्तुलोकान्तिवेकिका । उद्दिग्यनेत्तुकृष्णत्तिविष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ यनात्तिविष्टुवैत्तुलोक्त्तुलोकान् ॥ ॥ एवत्तुक्तेष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥
श्चात्तुलोक्त्तुलोकान्त्तुलोकान् । उत्तमानमानयेवेनमाममेवित्तमेव । दीनांशुक्तामात्पूर्वकात्तिविष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ अन्तवात्तुलोक्त्तुलोकान् ॥
अवनेनकदाचन । वक्तव्यात्तुलोक्त्तुलोकान् ॥ ॥ इविषेदवैष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ माद्विष्टुपादिविनिष्टुक्तुलोकान् ॥ ॥ ज्ञानीकेनक्तुभीकमः ॥ ॥ एवत्तु
उक्तिरूपात्तुलोकान् । नीतांरव्यत्तायश्चित्तुलोक्त्तुलोकान् ॥ ॥ एवत्तुलोकान्त्तुलोकान् ॥ ॥ एवत्तुलोकान्त्तुलोकान् ॥ ॥ श्रीदक्षशक्तमात्पूर्ववृत्तमध्येत्तु
विष्टुमध्येत्तुलोकान् । श्रवकाक्तुलोकान्त्तुलोकान् ॥ ॥ दिज्ञानकृप्तिश्रीदक्षमनोयश्चाप्तवृत्तमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ द्वागत्तुलोकान्त्तुलोकान् ॥ ॥ निष्टुतिश्रीदक्षपृष्ठानेविष्टुति
स्त्रिच । एविकाम्पश्चित्तुलोक्त्तुलोकान् ॥ ॥ उत्तमामयेवेष्टुलोकान् ॥ ॥ वित्तिविष्टुतिश्रीदक्षमत्तुलोकान् ॥ ॥ अंमाकृज्ञकामादोजीवनेत्ता
प्यस्त्रिवृत्तमध्येत्तुलोकान् । इविनाम्पत्तेवेष्टुलोक्त्तुलोकान् ॥ ॥ श्रीकृनमिष्टुत्तुलोक्त्तुलोकान्त्तुलोकान् ॥ ॥ निष्टुतिश्रीदक्षत्तुलोकान्त्तुलोकान्
द्वित्तमध्येत्तुलोकान् । चत्वारमिदंविष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ वेक्षत्तुलोक्त्तुलोकान्त्तुलोकान् ॥ ॥ निष्टुतिश्रीदक्षत्तुलोकान् ॥ ॥ इत्तमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ श्रुत्तमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ निष्टुतिश्रीदक्षत्तुलोकान् ॥ ॥ एकमेवथज्ञविष्टुमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ निष्टुतिश्रीदक्षत्तुलोकान् ॥ ॥ श्रुत्तमध्येत्तुलोकान् ॥ ॥ निष्टुतिश्रीदक्षत्तुलोकान् ॥ ॥

मरुन् । एवं वृत्तान्यदेवानां या पूजा विद्यि नाश्चु जा । मापिष्ठका छन्नापैश्चाक्षिवेत्क्षिमं साहन् । अन्यदाह्वयदेवानां पूर्वकपूजां न च
चर्वे । काम्यनिमेधक्षुभानेव ऋष्णाकृदाचन् । कृशदेवजापूजामेकामोर्वतिनाक्षिज् ॥१॥ उक्तिव्याप्तेऽत्राद्युपात्मासाहन्निरुद्गु
ज्ञान्यदेवजापूजुं चिज्ञनवाधमात् । यदिते प्राप्तिं शिविवरकं यात्रिकेऽप्य ॥२॥ देवीराघ ॥ महार्मणिरक्षुलितामभाजिरथात्म ।
आकृत्यकौटिनिवर्यतेषामोन्मंस्यत् ॥ शामदात् ॥ नवाकृष्टिपैश्चाल्लनवादेप्राप्तिं प्रकाप । यारक्षुप्राप्तिवानितावाकृत्य
नमंस्यत् ॥ यज्ञानिविद्मकोमार्यः प्रयवै इष्टिविद्मकः । महानिविद्मज्ञात्मवानकमतापतिः ॥ शिवदात् ॥ यज्ञव्याप्तिर्यु
विद्यायामृपवरमक्षितः । उज्ज्वालेष्टप्रेत्यनेवनामतिर्युपमंस्यत् । वितिकृष्टात्मेष्टव्यवृत्तायैवृत्तिर्युक्त्येष्ट । तेजोपत्तेष्ट
उपज्ञानेनातिथ्वं च वै प्रेत्येष्ट । गृहस्थलितिविद्मप्राप्तिवानेवाधते । उपांशदाधेष्टप्रकृतिकृष्टात्मेष्टव्यवृत्तमक्षिताक । कृशक
वृत्तप्रदाप्तात्मप्रमात्रप्रतिष्ठेष्ट । ननिष्टुतिं अप्राप्तिमित्यात्मवान्ममाचवै । अमावास्याम्यात् विष्टुतिकृष्टात्मेष्ट मंकान्त्यात् प्रावेनदिन
निषिद्धनात्माज्ञ्यैः इतिप्रत्येष्टवाक्तव्याक्षितः ॥३॥ यानिशानिविद्मप्राप्तिविद्मप्रत्येष्टिकानिः । अव्रमाग्रियेष्टिष्टुतिमात्रात्मेष्टव्यवै
उपादवनात्माज्ञ्यैः मन्त्राप्तेष्टविवामधे ॥४॥ अमावास्याम्यात्मेष्ट मंकान्त्यात् विवामधे । इत्याद्यनक्त्वैतिकृष्टउपादवनात्माज्ञ्यै
दद्वद्यैः शुक्लद्यैः नठान्मनिवेद्येष्ट । मन्त्राप्तेष्टवदात्मेष्टः शमवाप्तुविनिः क्षिप्तात् ॥५॥ ज्येष्टवात् ॥ यक्तवामिश्वद्भूमि